SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:972

av Mathias Tegnér (S)

En ny svensk Kinastrategi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en ny sammanhållen svensk Kinastrategi och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handelspolitiska prioriteringar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stärka den egna prövningen av utländska investeringar i känsliga sektorer för att skydda nationella säkerhetsintressen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla handelsrelationerna med demokratier i Asien och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sin ett Kina-politik ska värna Taiwans demokrati och befolkningens rätt att själva avgöra sin framtid utan hot eller påtryckningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kinas framväxt är en av de största geopolitiska förändringarna under de senaste decennierna. Landet är en av världens största ekonomier och en central aktör inom internationell handel, samtidigt som dess växande politiska och militära makt utmanar den regelbaserade världsordningen. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har

dessutom tydliggjort riskerna med ekonomiska beroenden av auktoritära stater. Kinas fördjupade samarbete med Ryssland och växande ambitioner i Asien gör det nödvändigt att utvärdera Sveriges långsiktiga relationer med Kina. Sverige är en liten och exportberoende ekonomi som har mycket att vinna på handel och internationellt samarbete. Vi ska därför fortsätta att ha ekonomiska och diplomatiska förbindelser med Kina. Men ekonomiska intressen får inte innebära att vi kompromissar med vår säkerhet, våra demokratiska värderingar eller vår utrikespolitiska självständighet. Sverige behöver därför en ny sammanhållen Kinastrategi som omfattar handel, säkerhet, mänskliga rättigheter och relationerna till andra länder i Asien. Strategin bör utformas i nära samarbete med EU och våra nordiska grannländer.

Taiwan – en demokrati med gemensamma värderingar

Under 2023 hade jag förmånen att besöka Taiwan tillsammans med en delegation från riksdagen. Landet har genomgått en imponerande demokratisk utveckling och är i dag en välfungerande demokrati med fria val, ett öppet samhälle och ett starkt civilsamhälle. Sverige och Taiwan delar grundläggande värderingar som demokrati, frihet, mänskliga rättigheter och frihandel. Båda är exportberoende ekonomier med ett stort intresse av internationellt samarbete, innovation och en regelbaserad världsordning. Samtidigt utsätts Taiwan för ett växande militärt och diplomatiskt tryck från Kina. Kinas anspråk på Taiwan får inte innebära att andra länder avstår från att utveckla relationerna med en demokratisk partner. Sverige ska stå fast vid sin ett-Kina-politik. Men den innebär inte att vi accepterar Kinas politiska anspråk eller anpassar oss till kinesiska påtryckningar. Meningsmotsättningarna mellan Kina och Taiwan måste lösas fredligt och med respekt för Taiwans befolknings vilja. Ett exempel på frågans betydelse är Skatteverkets beslut 2018 att ändra benämningen på Taiwan i folkbokföringen till ”Taiwan, provins i Kina”. Även administrativa benämningar kan få politisk betydelse när Kina försöker påverka hur Taiwan beskrivs internationellt. Sverige måste kunna göra självständiga bedömningar utan att anpassa sig till Kinas politiska krav.

Stärk relationerna med Taiwan

Det finns betydande möjligheter att utveckla Sveriges relationer med Taiwan. Landet har en ledande ställning inom halvledarteknologi, avancerad industri och informations- och kommunikationsteknik. För Sverige finns stora möjligheter till fördjupat samarbete inom handel, forskning, innovation och utbildning. Taiwan har också värdefulla erfarenheter av att möta cyberangrepp, desinformation och försök till otillbörlig

påverkan. Dessa erfarenheter är relevanta för Sveriges arbete med att stärka den demokratiska motståndskraften.

Minska det strategiska beroendet av Kina

Kina är en viktig handelspartner för Sverige, men landets agerande har också visat hur ekonomiska relationer kan användas för politiska påtryckningar. Erfarenheterna från bland annat Norge och Litauen visar att handel och investeringar kan användas som utrikespolitiska maktmedel. Sverige och EU behöver därför minska sårbarheten i strategiskt viktiga leverantörskedjor och utveckla handeln med fler länder. Taiwan och andra demokratier i Asien är naturliga samarbetspartner i detta arbete. Det handlar inte om att isolera Kina eller begränsa den internationella handeln, utan om att diversifiera våra ekonomiska relationer och minska risken för att ekonomiska beroenden inskränker vårt politiska handlingsutrymme. Samtidigt måste Sverige värna kontrollen över strategiskt viktig teknologi och samhällskritisk infrastruktur. Det svenska granskningssystemet för utländska direktinvesteringar är ett viktigt verktyg som behöver följas upp och vid behov utvecklas.

En självständig svensk politik

Sveriges relationer med Kina måste bygga på en balans mellan ekonomiska intressen, säkerhet och demokratiska värderingar. Vi behöver en politik som kombinerar handel och dialog med en tydlig förmåga att värna våra nationella intressen och grundläggande principer. Genom att utveckla handelsrelationer med demokratier i Asien, minska strategiska beroenden av Kina och försvara principen om fredligt självbestämmande kan Sverige bidra till en säkrare och mer demokratisk internationell ordning. Det är därför angeläget att Sverige utvecklar en ny sammanhållen Kinastrategi. där stärkt samarbete med Taiwan utgör en central del.

Mathias Tegnér (S)